

Pranešima

BURIAVIMAS “Žalčių Karalienė” – kol kas vienintelė tikra jūrinė Lietuvos regata

Jūrų šalies vardą gaivina regata

Mindaugas Rutkauskas

Liepos 1 d., sekmadienį, Lietuvos jachtų būrys Klaipėdoje pakels bures ir nukreips jas Švedijos salos Gotlando link – prasidės jūrinė regata „Žalčių karalienė“. Antrus metus iš eilės vykstančią regatą įkvėpė to paties pavadinimo jachtos „Žalčių karalienė“ pergalė prieš 70 m. vykusioje tarptautinėje regatoje „Gotlandrunt“, o idėją įgyvendina Lietuvos buriuotojų sąjunga.

PIONIERIAI. Lietuvos jachtų, pernai dalyvavusių regatoje “Žalčių Karalienė”, flotilė Visbyje.

Šeši lietuviai, plaukdami jachta „Žalčių karalienė“, 1937 m. laimėjo Švedijos Karališkojo jachtklubo surengtą regatą ir taip debiutavo tarptautiniame buriavimo sporte. Niekas, juolab ir patys Lietuvos buriuotojai, nesitikėjo pergalės. Tekart buriavimo sąlygos buvo sudėtingos, tad kai dėl audros ir rūko iš akių pametę kitas regatoje dalyvaujančias jachtas mūsų tautiečiai pastebėjo Visbio – didžiausio Gotlando miesto uosto - šviesas ir nuo krantinių išgirdo šaukiant, esą jie atplaukė pirmieji, gerokai nustebo. „Žalčių karalienės“ pergalė liko Lietuvos buriuotojų atmintyje, tad nenuostabu, kad jau tradicine tampančios jūrinės regatos iki Gotlando ir atgal pavadinimas siejamas būtent su ja ir ją laimėjusia jachta.

Paradas bus

Pernai regatoje „Žalčių karalienė“ dalyvavo 14 jachtų. Šiomet prie pernykščių dalyvių prisidės dar bent trys keturios jachtos.

Artūras Dovydenas, Lietuvos buriuotojų sąjungos (LBS) viceprezidentas kreiseriniam buriavimui ir vienas iš šios regatos organizatorių, “VŽ Savaitgaliui” sakė, kad startas numatytas liepos 1 d. 12 val. Variklius įjungusios jachtos išplauks Danės žiočių link, čia apsuks kelis garbės ratus taip atiduodamos duoklę išlydėti laivų atėjusiems draugams, buriavimui prijuočiantiesiems ir Klaipėdos miestui.

“Tai - netradicinis laivų paradas, nes prasidėjus regatai laivai iš akiračio paprastai dingsta jau po 15-20 minučių. Norime, kad tai būtų reginys ne tik patiems regatos dalyviams, tačiau ir buriavimu besidomintiems klaipėdiečiams ir šio miesto svečiams, krante liekančioms buriuotojų šeimoms“, - sako p. Dovydenas.

Miestą ir liekančius krante pagerbusios jachtos pasuks Smiltynės uosto link, čia išsirikiuos į starto liniją, išjungs variklius, pakels bures ir pradės pusantros paros trunkantį pirmąjį plaukimo etapą. Viso plaukimo metu buriuotojai tarpusavyje palaikys radijo ryšį, kuris yra privalomas visose jūrinėse regatose. Pirmasis etapas baigsis Visbyje, nuplaukus generaliniu kursu maždaug 172 jūrmyles.

Čia buriuotojai ilsėsis kelias paras, o liepos penktąją startuos antrame etape link Lietuvos. Šis etapas bus kiek ilgesnis, nes jachtos grįš kitu maršrutu, aplenkdamos Gotlando salą iš šiaurinės pusės. Jachtos iš Visbio plauks link Salvurevo, bojos šiauriau Faro salos, vėliau pasuks pietryčių link, į savą uostą, Klaipėdą. Šis etapas – 198 jūrmylės, tad visa regatos distancija – 370 jūrmilių arba bent šimtu jūrmilių daugiau nei įgulos nuplaukia Kuršių marių regatoje per 5 etapus.

Regata „Žalčių karalienė“ finišuos liepos 7 dieną, nugalėtojai bus apdovanoti 20 val.

Džentelmenų lyga

Beje, Visbyje nėra teisėjų komandos, tad savo starto ir finišo laiką regatos dalyviai fiksuos patys, tačiau tai patyrusių buriuotojų nestebina. Sąžiningumas, geros jūrinės praktikos ir etikos reikalavimų laikymasis įaugęs į buriuotojų kraują, tad nei pernai, nei, tikimasi, šiemet nebuvo ir nebus nei vienos ginčytinos situacijos ar laiko korekcijų. Buriuotojai po regatos starto turėtų pamiršti, kad turi variklius, nes Visbio uosto akvatoriją pagal džentelmeniškus susitarimus reikia pasiekti „švariai“, nuo pat starto linijos išjungus variklius, naudojantis tik burėmis. Kartais tai būna nelengva – pernai regata vyko štiliaus sąlygomis, tad burlaiviams teko ilgokai dreifuoti jūros viduryje, kol dvelktelėjęs silpnas vėjelis nunešė jas į uostą.

Vis dėlto nusižengusieji rašytoms ir nerašytoms buriavimo taisyklėms ilgam praranda kolegų pasitikėjimą ir gerą vardą, todėl tokių beveik nėra. Jei taisyklės ir sulaužomos, tai dažniausiai netyčia ar tik tuomet, kai tai yra būtina siekiant išvengti nelaimės.

Visbyje buriuotojus svetingai sutiks Bo Gustafsson-as, Visbio uosto kapitonas, kuris džiaugiasi galėdamas priimti Lietuvos jachtų flotilę prie uosto krantinių. Lietuvos buriuotojai galės ne tik apžiūrėti Visbio salą, aplankyti šiaurėje nuo Visbio esančią Faro salą, bet ir stebėti tą pačią Gotlandrunt regatą, kurioje prieš 70 metų laimėjo „Žalčių karalienė“. Ši regata prasideda tą pačią savaitę, kaip ir lietuvių suorganizuota regata. Virš 400 jachtų, dalyvaujančių lenktynėse startuoja iš Švedijos salos Sandvik ir praplaukia Visbį, tačiau šio miesto uoste nesustoja. Pernai Lietuvos buriuotojai visą dieną stebėjo praplaukiančias regatos jachtas, nes greičiausiasios jachtos pasirodė anksti ryte, o lėtesnės uostą praplaukė vėlai vakare. Deja, Lietuvos jachtos šioje garsioje regatoje dar nedalyvauja. Matyt turi praeiti nemažai metų, kad lietuvių įgula su greita jachta šiose lenktynėse pakartotų sėkmingą „Žalčių karalienės“ debiutą.

Jūrų valstybė

Regata „Žalčių karalienė“ – pirmoji po nepriklausomybės atgavimo ir kol kas vienintelė tikra jūrinė Lietuvos buriuotojų regata.

Kyla natūralus klausimas - kodėl tik pernai pirmą kartą ji buvo surngta?

„Priežastis pavargsi vardinti. Lengviau pasakyti, kas paskatino dabar suorganizuoti šias lenktynes“, - sako p. Dovydenas. – Pirmiausia, tai sveikos ambicijos. Sugriuvus geležinei uždangai iš įpročio dar vis plaukidavome palei krantą (regatų prasme) ir nekišdavome nosies ten, kur seniau nebuvo galima plaukti. Vis teisinomės: atsakomybė, žinių stoka ir dar kažin kas mums trukdo. Tačiau pavieniai buriuotojai atsitokėjo greitai ir praktiškai visiems parodė, kad galime ir mokame maišyti ne tik Baltijos, bet ir kitų jūrų vandenį, o tolimieji plaukiojimai mums ne naujiena. Taip supratome, kad išaugome iš “Kuršių marių” marškinėlių ir norime plaukti toliau.

Kita priežastis rengti regatą, pasak p. Dovydeno, buvusi ta, kad Lietuvos buriuotojų sąjunga žengė drąsų žingsnį ir savo viziją paskelbė šūkį “Lietuva - jūrinė valstybė”. O kokia gi gali būti jūrų valstybė, kurios jachtos dalyvauja ežerų, o ne jūrinėse regatose?

“Nuo teisingų ir skambių žodžių perėjome prie ne mažiau teisingų darbų. Mes nesvarstome, ar Lietuva jau yra jūrinė valstybė ar dar truputį ne. Mūsų vizija – tai mūsų siekis”, - sako p. Dovydenas.

„Žalčių karalienės“ regata radosi kaip “idėjinis plaukimas” ir iš pradžių nebuvo niekaip finansuojamas. Nesitikėjome merkantiliškoje visuomenėje rasti rėmėjų, bet maloniai klydome. Šiemet pati iniciatyvą parodė „Kreiserinio Buriavimo Mokykla“ ir bendrovė „Ribenos prekyba“, tikimės, kad ateityje rėmėjų neatsiginsime...“, - juokiasi p. Dovydenas ir priduria, kad tai – trečioji priežastis, dėl kurios regata pradėta rengti tik “subrendus dvasia ir finansiškai”.

Lietuva nuo seno laikoma artojų kraštu, jos, kaip jūrinės valstybės identitetas niekur neakcentuojamas. Todėl regatoje dalyvavusieji buriuotojai, bus apdovanoti „Žalčių karalienės“ ordiniais - regatos atminimo ženklais. Vienoje ordino pusėje puikuoja regatos ženklas, o kitoje - kuklus užrašas – „už narsą“. Šiuo šmaikščiu apdovanojimu bus tęsiama pernai susiformavusi tradicija į regatą ir pasiekimus joje žiūrėti su sveiku humoru : pernai visi regatos dalyviai oriai vadino save pirmosios jūrinės regatos signatarais. Lietuvos buriuotojai niekada nepraleidžia progos iš savęs truputį pasišaipyti. Bet leidžia tai tik sau, ir niekada kitiems. Juk viskas šioje regatoje yra kuo tikriausia: bangos, vėjas, garbė, rezultatai, nugalėtojai ir nugalėtieji.

2006m. regatos laimėtojai – “Blue Bird” ekipa.